
Участие в операции и мисии на НАТО

Спазвайки изискванията на Конституцията на Република България, в изпълнение на решения на Народното събрание и на Министерския съвет, военнослужещи и подразделения на Въоръжените сили на страната ни участват в следните операции и мисии на Алианса:

- **Участие в Мисията на Международните сили за поддържане на сигурността (ISAF) и Мисия „Решителна подкрепа“ (RESOLUTE SUPPORT MISSION (RSM)) в Афганистан**

В отговор на терористичните атаки, извършени срещу САЩ на 11 септември 2001 г., започна формирането на широка международна коалиция за противодействие срещу заплахите на тероризма. Отчитайки своята съпричастност и солидарност с международните усилия в тази насока и в съответствие с Резолюция 1386 от 20 декември 2001 г. на Съвета за сигурност на ООН, страната ни се включи към Меморандума за разбирателство за формиране на Международните сили за поддържане на сигурността в Афганистан (ISAF), подписан на 10 януари 2002 г. в Лондон. От 2002 г. до декември 2014 г. в ISAF участват 27 български военни контингента (включително 17 пехотни роти в Кандахар), с общ числен състав 9 184 военнослужещи, като 476 от тях са жени.

Съгласно решение на Министерски съвет (РМС 707/17.10.2014 г.) след приключване на ISAF, Р България запази участието си в последвалата мисия на НАТО за подготовка, съветване и подпомагане на Афганистанските национални сили за сигурност „Решителна подкрепа“. Мисията е фокусирана върху подготовката, подпомагането и предоставянето на екипи от съветници за афганистанските държавни институции и националните сили за сигурност във взаимодействие с афганистанското правителство, партньорите и другите международни организации, ангажирани в региона.

В тази мисия въоръжените сили на Република България участват с контингент в състав до 110 военнослужещи, изпълняващи задачи по охрана на вътрешния периметър на летището в Кандахар, обучение, съветване и подпомагане на Афганистанските национални сили за сигурност, както и предоставянето на офицери в щаба на мисията в Кабул. На 27.07.2017 г. Министерският съвет прие решение (№ 411), с което разшири приноса ни към мисията с още до 50 военнослужещи и установи квота до 160 военнослужещи за срока на мисията.

- **Операция на Стабилизиращите сили на НАТО в Косово (KFOR)**

Мисията на KFOR е подпомагане поддържането на безопасна и сигурна среда за сигурност, какъвто е мандатът даден от резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН. KFOR поема ролята на трети гарант за сигурността (след националната полиция и EULEX).

Участието на контингент от Въоръжените сили на Република България в KFOR започва от 09.02.2000 г. с инженерно-строителен взвод с численост до 40 военнослужещи, трансформиран от 08.05.2006 г. в инженерен взвод и група за подготовка на Косовските сили за сигурност с обща численост до 48 военнослужещи. Към момента Република България участва в операцията с до 26 военнослужещи, за срока на мисията, от които 1 щабен офицер в съветническата мисия на НАТО (NATO Advisory and Liaison Team – NALT), 2 щабни офицери в щаба на KFOR, 7 военнослужещи в групата за разузнаване с хора, до 12 военнослужещи в Групата за специално разузнаване с Група за взаимодействие в състава на втора рота за разузнаване и наблюдение и до 4 военнослужещи в състава на многонационалното логистично формирование за осигуряване на придвижването.

- **Операции на НАТО за морска сигурност в Средиземно море “ACTIVE ENDEAVOUR” и „SEA GUARDIAN“**

Операция “ACTIVE ENDEAVOUR” е инициирана през месец октомври 2001 г. (06.10.2001 г.), в отговор на терористичните атаки на 11.09.2001 г. срещу САЩ и е единствената до момента операция на НАТО по чл. V. Основната задача е борбата с тероризма в Средиземно море.

През годините от 2003 до 2013 г. Република България участва в операция “ACTIVE ENDEAVOUR” с една до две фрегати ежегодно с едномесечна мисия и екипажи от 120 до 160 военнослужещи.

През 2016 г. операцията е заменена от операция „SEA GUARDIAN“. Изпълняваните задачи са свързани с гарантиране сигурността на морската среда в региона, с поддържане на ситуационна осведоменост в Средиземно море, с осигуряване свободата на корабоплаването и с провеждане на възпиращи действия по море по отношение на трафика на хора и разпространението на оръжия за масово унищожение. Участващите в операцията сили извършват наблюдение и контрол на корабоплаването в Средиземно море, ескортиране, спиране и проверка на отказали да се идентифицират морски съдове. Страната ни продължава да участва в операцията ежегодно за срок, не по-дълъг от 60 денонощия, с един кораб, клас „Фрегатата“, с щатното му въоръжение и екипаж до 153 военнослужещи. През 2017 г. в периода октомври - ноември в операцията се включи фрегатата „Дръзки“ с екипаж от 140 военнослужещи.

- **Участие на Република България в Постоянната военноморска група на НАТО № 2 (SNMG2) и в Постоянната военноморска противоминна група на НАТО № 2 (SNMCMG2)**

НАТО поддържа 4 бр. постоянни военноморски групи, включващи кораби на страните-членки, съвместната дейност на които служи за повишаване на подготовката и подобряване на оперативната съвместимост. Те са на постоянно разположение за изпълнение на широк кръг от задачи – от участие в учения до операции и мисии в отговор на кризи. Основната зона за разполагане на Постоянната военноморска група на НАТО № 2 (SNMG2) и Постоянната военноморска противоминна група на НАТО № 2 (SNMCMG2) е в региона на Средиземно море. С Решение на Министерския съвет на Република България, № 503 от 07.07.2011 г., е разрешено участието на военнослужещи от ВС на Република България в щабовете на тези групи, с до 5 военнослужещи, в съответствие с графика за оперативното им използване.

Превърна се в практика Република България да участва с по един кораб клас „Фрегата“ в състава на Втората постоянна военноморска група на НАТО (SNMG2) за период от 20 дни и с кораб клас „Минен ловец“ в състава на Втората постоянна военноморска противоминна група на НАТО (SNMCMG2) за период от 20 дни всеки, по време на развърщането на групите в Черно море, както и с по един военнослужещ в състава на плаващите им щабове.

- **Принос към Силите за отговор на НАТО**

Приносът на страната ни към Силите за отговор на НАТО през 2017 г. се изразяваше в поддържането на постоянна оперативна готовност на: група за контрол на придвижването; щабен елемент за специални операции; рота „Военна полиция“; взвод за ядрена, химическа и биологическа защита; група за гражданско-военно сътрудничество; група за разузнаване с хора; сухопътна тактическа група за специални операции; медицински хирургически екип.